

EDİTÖRDEN

Değerli Okuyucular;

21. yüzyıla damgasını vuran göç olgusu insanlık tarihi boyunca var olagelmiştir. Özellikle son yıllarda yaşanan göç akımları bu alan üzerine nitelikli çalışmalar yapılması gerektiğini tekrar gözler önüne sermiştir. Bu bağlamda Ortadoğu ve Göç dergisi olarak Ortadoğu bölgesi ekseninde yaşanan göç olgusunu konu edinen çalışmalara yer vermektedir. Bununla birlikte bölgedeki ülkelerin siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal ve dini durumları da ele alınmaktadır. Bu sayımızda da Ortadoğu ve göç konuları çerçevesinde farklı perspektiflerden ele alınan nitelikli çalışmaları kıymetli okuyucularımızın istifadesine sunmaktayız. Ortadoğu ve Göç dergisinin bu sayısında beş araştırma makalesi, bir çeviri makalesi ve bir kitap değerlendirmesi yer almaktadır.

“Yahudi Kutsal Kitabında Mele-i Âlâ: İlahi Konsey” başlıklı makalesinde Eldar Hasanoğlu, İslamiyet’teki Mele-i Âlâ olgusunu Ortadoğu bölgesinin köklü dini öğelerinden biri olan ve Yahudilikteki karşılığı olarak değerlendirilebilecek İlahi Konsey konusunu Yahudi kutsal metinleri çerçevesinde ele almaktadır. Yazar, bu makalesiyle Yahudilikte İlahi Konsey konusunun açıklığa kavuşturulmasına hedeflerken, okuyucuya Yahudi kutsal metinlerinde var olan İlahi Konsey konusunun bir portresini sunmaktadır.

“Hıristiyanlıkta Eskatoloji Mitleri” başlıklı makalesiyle Abdulkadir Kıyak, dünyanın ve insanlığın yok oluşunu ifade eden ancak ikinci bir dünyanın varlığını yalnızca İlahi bir yargılama olarak değil, kurtuluşun ve sonsuz mutluluğun başlangıcı olarak ele alan “eskatoloji” kramını incelemektedir. Eskatolojik anlatımı ilk olarak Dinler Tarihi perspektifinden değerlendiren yazar, Hıristiyanlıktaki eskatolojik mitleri kutsal metinler bağlamında dini ve toplumsal dayanaklarıyla ortaya koymaya çalışmaktadır. Yazar, Hıristiyan dünyasında eskatolojik inançlar bağlamında ortak bir inancın olmadığını ifade etmektedir.

“Asala Terör Örgütü ve Terör Faaliyetleri” başlıklı makale Leylanur Çelikağı ve Nejla Günay tarafından kaleme alınmıştır. Leylanur Çelikağı’nın, Nejla Günay danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilen makale,

Ermeniler tarafından Beyrut'ta kurulan ASALA terör örgütünün kuruluşunu, yapısını, mali kaynaklarını, ilişkilerini, gerçekleştirdiği terör eylemlerini ve Türkiye'nin bu terör eylemlerine karşı aldığı önlemleri ele almaktadır.

Akın Tercanlı tarafından kaleme alınan "Kral Davut ile Golyat İkonografisi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz" başlıklı makale, kutsal metinlerde yer alan Hz. Davut ve Golyat mücadeleşinin tasvirlerini karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Yazar çalışmasında, Hz. Davut ve Golyat ikonografisinin dinler arasındaki metinsel farklılıklarını ve bu bağlamda açığa çıkan sanatsal izdüşümlerini incelemektedir. Bu bağlamda tasvir sanatları açısından Avrupa'da önemli bir konumda olan bu ikonografik konu, kutsal metinlerde farklı açılardan detaylı olarak yer almaktadır.

"Türkiye'de Din Olgusu Bağlamında Sivil Toplumun İmkânı: Şanlıurfa'daki Sivil Toplum Kuruluşları Örneği" başlıklı araştırma makalesi Deniz Yıldız tarafından kaleme alınmıştır. Çalışmada ilk olarak sivil toplum, sivil toplum kuruluşları ve din ilişkisi eleştirel bakış açısıyla ele alınmaktadır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği tercih edilmiştir. Şanlıurfa İli örnekleminde gerçekleştirilen çalışmada, STK'ların ve yetkilerinin sivil toplum ve din ilişkisine nasıl yaklaştıkları, bu konudaki düşüncelerinin STK'ların faaliyetlerine nasıl yansığı ve İslam toplumunda ne kadar mümkün olduğu tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda STK'lar üç kategori altında ele alınmaktadır.

Yukarıda bahsedilen beş makalenin yanı sıra dergimizin bu sayısında bir makale çevirisisi ve bir kitap değerlendirmesi bulunmaktadır. "Conflating The Muslim Refugee and The Terror Suspect: Responses to the Syrian Refugee 'Crisis' in Brexit Britain" (Müslüman Mülteci ve Terör Zanlısını Birbirine Karşıtmak: Brexit Sonrası Suriyeli Mülteci Krizine Tepkiler) başlıklı makale Enes Atakan Çakır tarafından çevrilmiştir. Neil Foley ile James F. Hollifield'in editörlüğünü yaptığı, yakın zamanda yayımlanan "Küresel Göçü Anlamak" adlı kitabın değerlendirilmesi ise Hakan Ömer Tunca tarafından yapılmıştır.

Ortadoğu ve Göç dergisi olarak bu sayımızın ortaya çıkışında çalışmalarıyla katkı sağlayan yazarlarımıza, görüşlerini bildiren hakemlerimize, dergimizin yayımlanması aşamasında emeği geçen bilim insanlarına teşekkürlerimizi sunuyor ve bu çalışmaların kıymetli okuyucularımıza katkı sunmasını temenni ediyoruz. Saygılarımla...

Dr. Abdullah ALTUNCU

FROM EDITOR

Dear Readers;

The phenomenon of migration, which left its mark on the 21st century, has existed throughout human history. Especially the migration flows experienced in recent years have once again revealed the necessity of conducting qualified studies on this field. In this context, we, as the Journal of Middle East and Migration Studies, include studies on the phenomenon of migration in the axis of the Middle East region. In addition to this, the researches on political, economic, cultural, social and religious developments in the region are also interested topics of the journal. In this issue, we present to the benefit of our esteemed readers the quality studies that are handled from different perspectives within the framework of the Middle East and migration. This issue of the Journal Middle East and Migration Studies has five research articles, a translation article and a book review.

In his article titled " Mele-i Âla in the Jewish Bible: The Divine Council", Eldar Hasanoğlu deals with an Islamic phenomenon of Mele-i Âla, within the framework of Jewish sacred texts. Mele-I Âla can be considered as the Divine Council, which is one of the deep-rooted elements of Judaism. While aiming to clarify the subject of the Divine Council in Judaism with this article, the author presents the reader with a portrait of the subject of the Divine Council in Jewish scriptures.

In his article titled "Eschatology Myths in Christianity", Abdulkadir Kiyak examines the concept of "eschatology", which expresses the extinction of the world and humanity, in a way that the existence of a second world not only as a divine judgment but as the beginning of salvation and eternal happiness. Evaluating the eschatological narrative from the perspective of the History of Religions, the author tries to reveal the eschatological myths in Christianity with their religious and social bases in the context of sacred texts. The author concludes that there is no common belief in the Christian world in the context of eschatological beliefs.

The article titled "Asala Terrorist Organization and Its Terrorist Activities" was written by Leylanur Çelikağı and Nejla Günay. The article produced from Leylanur Çelikağı's master thesis, prepared under the supervision of

Nejla Günay, deals with the establishment, structure, financial resources, relations, terrorist attacks of the ASALA terrorist organization.

The article titled " A Comparative Analysis on The Iconography of King David and The Goliath", written by Akin Tercanlı, compares the depictions of the fight of David and Goliath in the holly texts. The article examines the textual differences of David and Goliath iconography between religions as well as the differences of their artistic depictions that was emerged because of the aforementioned textual differences.

The research article titled "The Possibility of Civil Society in the Context of Religion in Turkey: The Case of Non-Governmental Organizations in Şanlıurfa" was written by Deniz Yıldız. In the first part of the article, the concepts of civil society, non-governmental organizations and religion are discussed in the wain of relationship with each other. In this study, the interview technique, one of the qualitative research methods, was preferred. The case of the research is Şanlıurfa province, one of the cities that is located in the border of Syria. In the article the questions such as how NGOs and their authorities approach the relationship between civil society and religion, how their thoughts on this issue are reflected in the activities of NGOs and how possible it is in the Islamic society tried to be answered.

In addition to the five articles mentioned above, this issue of our journal includes an article translation and a book review. The article titled " Conflating the Muslim refugee and the terror suspect: responses to the Syrian refugee “crisis” in Brexit Britain " was translated by Enes Atakan Çakır. The review of the recently published book "Understanding Global Migration", edited by Neil Foley and James F. Hollifield, was done by Hakan Ömer Tunca.

As The Journal of Middle East and Migration Studies, we would like to thank our authors who contributed with their work to this issue, our referees who gave their opinions, and the academics who contributed to the publication of our journal, and we hope that these studies will contribute to our repected readers.

Regards

Dr. Abdullah ALTUNCU

كلمة رئيس التحرير

المحرر

إلى القراء الأعزاء،

ظاهرة الهجرة، التي تركت بصماتها في القرن الحادي والعشرين، كانت موجودة عبر تاريخ البشرية. خاصةً أن تدفقات الهجرة التي شهدتها السنوات الأخيرة كشفت مرة أخرى عن ضرورة إجراء دراسات مؤهلة في هذا المجال. في هذا السياق، نقوم بصفتنا "مجلة الشرق الأوسط والهجرة" بتضمين دراسات حول ظاهرة الهجرة في منطقة الشرق الأوسط. بالإضافة إلى ذلك، تمت مناقشة الأوضاع السياسية والاقتصادية والثقافية والاجتماعية والدينية لبلدان المنطقة. في هذا العدد، نقدم لقارئنا الكرام دراسات جيدة التي يتم التعامل معها من وجهات نظر مختلفة في إطار قضايا الشرق الأوسط والهجرة. يحتوي هذا العدد من مجلة الشرق الأوسط والهجرة على خمس مقالات بحثية ومقال مترجم ومراجعة كتاب.

يتناول الدار حسن أوغلو في مقالته التي حملت عنوان "المجمع الإلهي في الكتاب المقدس اليهودي" ظاهرة المجمع الإلهي في الإسلام، أحد العناصر الدينية المتتجذرة في منطقة الشرق الأوسط، والذي يمكن اعتباره معادلاً له في اليهودية، في إطار النصوص اليهودية المقدسة. بينما يهدف المؤلف إلى توضيح موضوع المجمع الإلهي في اليهودية من خلال هذا المقال، يقدم المؤلف القارئ صورة لموضوع المجمع الإلهي في الكتب المقدسة اليهودية.

في مقال بعنوان "الأساطير الأخرى في المسيحية"، يبحث عبد القادر كياك في مفهوم "علم الأمور الأخيرة"، الذي يعبر عن انفراط العالم الإنسانية، ولكنه يعتبر وجود العالم الثاني ليس فقط حكماً إلهياً بل بداية الخلاص والسعادة الأبدية. بتقييم السرد للعلم الأخرى من منظور تاريخ الأديان، يحاول المؤلف الكشف عن الأساطير الأخرى في المسيحية بقواعدها الدينية والاجتماعية في سياق النصوص المقدسة. يذكر المؤلف أنه لا يوجد إيمان مشترك في العالم المسيحي في سياق المعتقدات الأخرى.

المقال بعنوان "منظمة ASALA الإرهابية وأنشطتها الإرهابية" بقلم ليلي نور شليكاغ ونجلی غوناي. المقال الذي تم إنتاجه من أطروحة الماجستير لليلي نور شليكاغ، التي تم إعدادها تحت إشراف نجلاء غوناي ، يتناول إنشاء منظمة ASALA الإرهابية التي أسسها الأرمن في بيروت وهياكلها ومواردها المالية وعلاقتها وأعمالها الإرهابية ، والإجراءات التي اتخذتها تركيما ضد هؤلاء الإرهابيين.

تناول المقالة التي تحمل عنوان "تحليل مقارن حول أيقونية الملك داود وجالوت" بقلم آكين ترجاني صور الصراع بين سيدنا داود وجالوت في النصوص المقدسة. يفحص المؤلف في عمله الاختلافات النصية بين ديانات سيدنا داود وجالوت الأيقونية والإسقاطات الفنية التي تظهر في هذا السياق. في هذا المجال، فإن هذا الموضوع الأيقوني، الذي يحتل مكانة مهمة في أوروبا من حيث فنون التصوير، مدرج في النصوص المقدسة بالتفصيل من زوايا مختلفة.

المقال الباحثي بعنوان "إمكانية المجتمع المدني في سياق الدين في تركيا: نموذج المنظمات غير الحكومية في شانلي أورفا" بقلم دنيز يلدز. في الدراسة أولاً، تمت مناقشة العلاقة بين المجتمع المدني والمنظمات غير الحكومية والدين من وجهة نظر نقديّة. في هذه الدراسة، تم تفضيل أسلوب المقابلة، وهو أحد أساليب البحث النوعي. في البحث الذي تم إجراؤه في عينة مقاطعة شانلي أورفا، تم محاولة تحديد كيفية تعامل المنظمات غير الحكومية وسلطاتها مع العلاقة بين المجتمع المدني والدين،

وكيف تتعكس أفكارهم حول هذه القضية في أنشطة المنظمات غير الحكومية ومدى إمكانية ذلك للمجتمع الإسلامي. في هذا السياق، يتم تصنيف المنظمات غير الحكومية تحت ثلاثة فئات.

بالإضافة إلى المقالات الخمس المذكورة أعلاه، يتضمن هذا العدد من مجلتنا ترجمة مقالة ومراجعة كتاب. تمت ترجمة المقال الذي يحمل عنوان (الخلط بين اللاجيء المسلم والمشتبه به في الإرهاب: ردود الفعل على أزمة اللاجئين السوريين بعد خروج بريطانيا من الاتحاد الأوروبي)* على بد أنس آتكان جاكر. وقام حافان عمر تونجا بتقديم الكتاب المنشور مؤخراً "فهم الهجرة العالمية"، الذي حرره نيل فولي وجيمس ف. هوليفيلد.

بصفتنا "مجلة الشرق الأوسط والهجرة"، نود أن نشكر مؤلفينا الذين ساهموا بعملهم في ظهور هذا العدد، وحكامنا الذين قدموا آرائهم، والباحثين الذين ساهموا في نشر مجلتنا. ونأمل أن تكون هذه الدراسات سوف تساهم في قرائنا الكرام.

مع تحياتنا.....

د. عبد الله آلتونجو

المحرر